

Bijeenkomst: 2^e kansensessie dijkversterking in Belfeld, Beesel, Kessel en Buggenum
Datum: maandag 3 oktober 2016
Tijdstip: 13.30 – 16.30 uur
Locatie: Herberg/Brasserie de Bongerd aan de Markt 13 in Beesel

Omgevingsmanager Jessica Reker van het Waterschap Peel en Maasvallei (WPM) heet iedereen welkom en licht het programma toe.

Zo'n 26 mensen zijn aanwezig, waaronder bewoners van de vier woonkernen, lokale ondernemers en vertegenwoordigers van belangenorganisaties en gemeenten.

Jaap Spaans vervolgt de presentatie en licht de nieuwe normering toe die vanaf 1 januari 2017 geldt. In de huidige normering is uitgegaan van overstromingsgevaar. De dijk mag dan niet vaker dan bijvoorbeeld 1 keer in de 50 jaar overstromen. Vanaf 2017 wordt niet meer alleen gekeken naar de kans op overstromen maar ook naar de kans dat de dijk bezwijkt. De dijkhoogte alleen als parameter is in de nieuwe norm niet genoeg; de sterkte van de dijk is tevens belangrijk. Bij het bezwijken van een dijk, zijn naast de hoogte van een dijk, lengte, bekleding, materiaal en stabiliteit belangrijke parameters.

Jaap Spaans licht de nieuwe normering toe

Per dijktraject kunnen de normen die aan een waterkering worden gesteld verschillen. Dit heeft onder andere te maken met de dichtheid van de bevolking achter de dijk en de economische schade die bij een overstroming kan optreden. Zo is voor Venlo de nieuwe norm 1 op 1000. In andere delen van Nederland gelden nog hogere normen. Voor Belfeld, Beesel, Kessel en Buggenum is het 1 op 300. Dit is de basisnorm.

We hebben als waterschap met een forse dijkversterkingsopgave te maken. De dijken moeten aanzienlijk hoger en sterker worden. Deze opgave wordt tevens veroorzaakt door de klimaatverandering, waarbij er aanzienlijk grotere hoeveelheden Maaswater worden verwacht. De nieuwe normen gaan per 1 januari 2017 in en de rekenmodellen zijn nog niet definitief gereed. Maar berekeningen met de voorlopige modellen laten een forse opgave zien, in de orde grootte van:

Belfeld: ruim 1,5 meter;
Beesel: ruim 2 meter;
Kessel: 1,5 tot 2 meter;
Buggenum: ruim 2 meter.

Dit is een verhoging gezien vanaf de huidige kruinhoogte van de dijk (is bovenkant dijk). Hier gaan we voorlopig vanuit in onze verkenning, totdat we betere berekeningen hebben.

Vragen naar aanleiding van de presentatie:

- De waterstanden die optraden in '93 en '95 zijn anders (hoger) dan de waterstanden die nu zouden optreden bij dezelfde Maasafvoer. Er zijn in de loop van de jaren veel maatregelen uitgevoerd om de rivier te verruimen. Is hier rekening mee gehouden in de nieuwe modellen? Ja, de rivierverruimende maatregelen die zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn, zijn meegenomen in de berekeningen.
- Kunnen we als bewoners kiezen voor verhogen van de dijk of overstroom en vergoeden? Het waterschap heeft de wettelijke taak om de dijk te laten voldoen aan de eisen die hieraan gesteld worden. Op dit moment voldoet de dijk niet aan de oude en niet aan de nieuwe norm. Dat is de aanleiding waarom we hier nu staan. Als er vanuit een dorp signalen komen dat bescherming niet gewenst is, dan zullen we die signalen serieus meenemen en onderzoeken wat daarvan de gevolgen zijn, maar vooralsnog is dijkversterking het uitgangspunt.
- Zijn er al kosten bekend? De kosten voor de dijkversterking weten we nog niet. Als basis voor berekeningen hebben we de alternatieven nodig die we in de verkenning samenstellen.
- Hoe wordt er omgegaan met het zicht op de Maas? Deze kanssessies zijn juist bedoeld om mee te kunnen denken in mogelijke oplossingen voor dit soort onderwerpen en knelpunten. Daarvoor zijn we hier en horen en kijken we graag samen met u naar ideeën en mogelijkheden.

Jasper Hugtenburg van landschapsarchitectenbureau H+N+S neemt de presentatie over en benoemt per dijktraject kwaliteiten, knelpunten en kansen die zijn opgehaald in de eerste sessie. Ook wordt uitgelegd wat de bedoeling van de werksessies vanmiddag is. Na de presentatie wordt in 4 groepen gekeken naar de kansen, knelpunten en kwaliteiten die in de eerste sessie zijn opgehaald. Met het verzoek om deze aan te scherpen en aan te vullen. Vervolgens wordt naar de toekomstige situatie gekeken, onder andere aan de hand van de hoogtekaarten, met als doel om mogelijke oplossingsrichtingen te verkennen.

Belfeld

Beesel

Kessel

Buggenum

Rond 16.15 uur vindt een plenaire terugkoppeling plaats. In het kort hieronder de punten die aan de orde zijn gekomen bij het uitwerken van de kansen. De aanvullingen en correcties op de kwaliteiten en knelpunten zijn hieronder niet opgenoemd. Deze worden rechtstreeks in de kansenverkenning van H+N+S verwerkt.

Belfeld

- Doortrekken van het fietspad dat nu ophoudt bij de loswal. Bij de stuw zoeken naar een logische en veilige aansluiting van de twee bestaande fietspaden.
- Toegankelijkheid en gebruikskwaliteit van de Maasoever verbeteren voor vissers. Dit lijkt een kwestie van onderhoud van de rivieroever ter plaatse en van de begroeiing langs het fietspad.
- Er is gekeken naar het doortrekken van het tracé aan noord- en zuidkant ten behoeve van de aansluiting op hoge grond. Aan de zuidkant lijkt er een kans te bestaan tot een goede ruimtelijke inpassing van de waterkering (ruimte die mogelijk vrij komt door de verkoop van de kas), in combinatie met het doortrekken van het fietspad en het tracé van de rijksweg. Aandachtspunt is dan wel de aansluiting van de waterkering bij een verderop nu buitendijks gelegen woning met tuin: moet deze ook binnendijks komen, of blijft deze buitendijks, of is een maatwerkoplossing mogelijk?
- Verbeteren van de herkenbaarheid van loswal als historische plek, bijvoorbeeld als aanlegplek voor boten. Behoud van uitzicht als ruimtelijke kwaliteit. Is het gebruik van glaspanelen mogelijk? En kan er groenbegroeiing (bijvoorbeeld Hulst) als camouflage voor de lelijke muren ter hoogte van de coupure komen?
- Knelpunten zijn de riolering van enkele woningen (niet aangesloten op het riool) en de waterkering kruisende kabels en leidingen.

Beesel

- Er valt ten aanzien van alternatieven veel te kiezen en zeker wat te winnen.
- Bij het verleggen van dijk en 2 meter ophogen van de dijk is de continuïteit weg.
- Aan de noordkant van Beesel zijn er kansen voor een nieuwe inrichting, als er een nieuwe aansluiting naar de hoge grond wordt gemaakt waarbij de 'hoek' wordt afgesneden, waar dan de huidige dijk vervalft. Daarbij kan in plaats van de huidige overstort een groene buffer gemaakt

worden voor de voor opvang van regenwater, wat in het beekherstelproject gecombineerd kan worden met een nieuwe ligging van de Huilbeek.

- Ter hoogte van de molen kiezen voor de optie afgraving van het zomerbed (hier stroomt het hard) ter compensatie van een gewenste buitendijkse versterking bij de kwekerij en rondom de molen.
- Ter hoogte van de molen kan de dijk opgehoogd worden, maar dan wel buitendijks. Mensen willen de ruimte binnendijks behouden voor de huidige functies (aanrijroute kwekerij, fietsroute parkeerplaatsen, woning). Versterking van het huidige tracé zou verplaatsing van deze functies betekenen. Bespreken met Rijkswaterstaat.
- Kijken naar ander alternatief voor het aanpakken van de dijk ter hoogte van de Zandkuilweg.
- Bij het bergbezinkbassin is het beter om de dijk op te schuiven buitendijks, zodat het zwaartepunt van de kering niet op het bergbezinkbassin ligt en er een veiligheidsprobleem ontstaat. Verplaatsing van het kunstwerk is duur.
- Kans: fietspad op de dijk, graag aan buitenkant van de dijk aanleggen in verband met veel kijk in tuin en woning.
- Voor de kwekerij binnendijks zijn de verzekerbaarheid en de uitbreidbaarheid belangrijk
- Is het mogelijk dat de dijk in een groeimodel wordt aangelegd, dus dat de ophoging gefaseerd plaatsvindt? Nu al wel ruimte reserveren en dan stapsgewijs ophogen.
- Er is gekeken naar een van de opties om via een zo kort mogelijk dijktracé de 'achterdeur' van Beesel dicht te zetten.
- Onderzoeksvraag is: hoe ver naar het zuiden (richting Rijkkel) maak je de aansluiting naar de hoge grond?

Kessel

- De hoogte van de dijk is zeer bepalend voor de situatie hier, met name voor het uitzicht op de Maas. Een halve meter meer of minder maakt veel verschil.
- Is het mogelijk om de dijk met maar een halve meter te verhogen en dan aanvullende maatregelen te treffen (bijvoorbeeld grond aanbrengen)? Dit regelen aan de gemeente en bewoners over te laten?
- Het noordelijke deel van Kessel heeft nu geen dijk. Volgens de nieuwe hoogten ligt dit gebied te laag. Moet daar ook een dijk aangelegd worden?
- Moet het gedeelte van de Haagweg, dat nu nog geen dijk heeft, beschermd worden?
- Alternatief: alleen middendeel (waar verlies van uitzicht is) tijdelijk opbouwen, de rest van de dijk wel een permanente dijk aanleggen.
- Alternatief: geen kering versterken maar het laten zoals het nu is.
- Kwaliteit: natuur-uitloopgebied bij plas ontbreekt in de kaart met kwaliteiten (bever, das).
- Verlenging van de dijk: eerst inzicht in de opgave dan pas kijken naar alternatieven. Beschouw alle bewoners als gelijke en kies dan een filosofie voor het hele dorp.
- Liever breder dan hoger. Welke knoppen zijn er in de modellen en welk effect hebben ze?

Buggenum

- Dijktraject langs het koelwaterkanaal: meerdere tracémogelijkheden. Bewoners hebben voorkeur voor 'strak langs de Maas' of anders handhaven op huidige positie.
- Koelwaterkanaal aan één zijde afgraven, flauwer talud, ecologisch en recreatief interessanter maken.
- Voor het dijktraject bij 'het end' is er weinig ruimte: optie om tuinen flink op te hogen en misschien de weg ook.
- Kansen bij de Kop van End om een markant punt te creëren voor recreatie (terras aan de Maas). Verbetering mogelijk van de wat unheimische plek daar.
- Verplaatsen jachthaventje.

- Aansluiting hoge grond gaat helemaal achterlangs het dorp. Twee opties: kortste route of een meer landschappelijk ingepaste route waarbij de bestaande hoogtes beter worden gevolgd en tegelijk extra bebouwing kan worden beschermd.
- Tweede kans voor een markant punt: de coupure laten vervallen en in plaats daarvan de weg te verhogen en laten doorlopen achterlangs over de nieuwe waterkering.
- Oude vluchtroutes aan achterzijde woningen zijn al erfgoed. Kunnen we daar iets mee?
- Nieuw fietspad over de spoorweg kan op diverse manieren aangetakt worden op het dorp.